

กฐินโพธาราม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้จะเป็นวันทอดกฐิน กฐินจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสงฆ์อยู่ครบ ๕ องค์ขึ้นไป สงฆ์องค์ที่ ๕ ใด สงฆ์ ๔ องค์สวดประกาศยกให้สงฆ์องค์ที่ ๕ เป็นผู้ครองกฐิน กฐินนะ กฐินคือผ้าขาว ผ้าขาว ผืนหนึ่งแล้วต้องตัด ต้องเย็บ ต้องเนา ต้องย้อมให้เสร็จภายในวันนั้น

เวลาเราเกิดมา จะทอดกฐิน ปีหนึ่งมีหนหนึ่ง แล้วกฐินนี้มีความสำคัญมากขนาดไหน? มีความสำคัญมาก แต่สำคัญมากในเรื่องของบุญนะ แต่ถ้าถึงที่สุดแล้ว คนเราเกิดมาจากไหน เวลา กฐินจะเกิดขึ้นต้องมีสงฆ์ สงฆ์จำพรรษาใด ถึงคราวจำพรรษาต้องหยุดเพื่อกันคว่ำตัวเอง ออกพรรษาแล้วจะต้องรู้ดงก็ไปเพื่อจะกันคว่ำตัวเอง

กฐินหมายถึงผ้าปัจจัย ผ้าบริวาร ผ้าเครื่องอยู่อาศัย สิ่งที่อยู่อาศัยเพื่อได้ผ้านี้แล้ว ตัดเย็บผ้านี้ ย้อมผ้านี้แล้วออกธุดงค์ไป เพื่อจะไปกันคว่ำต่อ ในเมื่อพรรษา ๓ เดือน เราก็อยู่เพื่อจะกันคว่ำตัวเอง ออกจากพรรษาไปแล้วเราก็จะกันคว่ำตัวเอง

เวลาออกเดินทาง เห็นไหม คนเราเวลาตายไป จิตวิญญาณนี้ไปไหน เวลาเราเกิดเป็นมนุษย์ เริ่มต้นจากการเกิดคลอดออกมาจากครรภ์ของมารดา เวลาเราตายไป จิตวิญญาณไปที่ไหน ออกพรรษาแล้วพระไปไหน? ออกพรรษาแล้วพระก็ออกธุดงค์ ออกป่า ออกกันคว่ำหาตัวเอง สิ่งนี้คือวิญญาน ถ้าจิตนี้ย้อนกลับไปนะ อดีตชาติย้อนกลับไปไม่มีที่สิ้นสุด นี่สิ่งที่สิ้นสุด

แต่เราเกิดตั้งแต่เป็นมนุษย์ เป็นมนุษย์เป็นคนขึ้นมาจนได้บวชได้เรียนนะ แล้วพระนี่พระปฏิบัติรวมกันจนครบสงฆ์อยู่จำพรรษา สิ่งที่อยู่จำพรรษานี้เริ่มต้นไป เพราะมีเหตุว่าสงฆ์อยู่รวมกัน ๕ องค์ขึ้นไป จำพรรษา ความสามัคคีในสงฆ์นั้นเกิดขึ้นมา บุญกุศลเราทำจากสงฆ์นั้นใช่ไหม เวลา

ค้นคว้าก็ค้นคว้าจากตัวเอง เวลาออก ออกพรรษาแล้วบุญกุศลตรงนี้ ในพรรษาหนึ่งพระปฏิบัติ พระนั่งสมาธิ พระนั่งภาวนา พระได้คุณธรรมอะไรขึ้นมาในหัวใจบ้าง ถ้าพระได้คุณธรรมในหัวใจขึ้นมา นี่เราทำบุญกุศลอันนี้นะ

ในสมัยพุทธกาลมีयाจกเจ็ญใจคนหนึ่ง เขานิมนต์พระมาฉันเสร็จแล้วเห็นว่าเป็นยาจกเจ็ญใจ คนเขามาใส่บาตร พระเขาว่าไปบิณฑบาตแล้วจะฉันไม่อิ่ม เลยไปบิณฑบาตมาฉันก่อนเสร็จแล้วไปที่บ้านยาจกนั้น แต่เขาเป็นคนดี มีคนมาช่วยงานเขามหาศาลเลย เวลาให้อาหาร พระบอก “อิ่มแล้ว อิ่มแล้ว” จนเขาไม่พอใจนะ เขาบอก เขาประชด เขาเอาอาหารใส่บาตรให้กับพระองค์นั้นไป แล้วมาคิดถึงว่า “เราทำอย่างนี้จะได้บุญหรือได้บาป” ถึงไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เขาค้นอาหารของเราแล้วเขาประพฤติปฏิบัติ เขานั่งสมาธิ เขาเดินจงกรม เขาภาวนา บุญกุศลเกิดขึ้นมาจากการกระทำของเขา เป็นของเราหมดเลย” เห็นไหม

พระจำพรรษาใน ๓ เดือนนี้บิณฑบาตเลี้ยงชีพอยู่ แล้วประพฤติปฏิบัติ เพราะงานของพระไม่ใช่งานของโยมใช่ไหม งานของญาติของโยมนี่พยายามหาปัจจัยเครื่องอาศัย เครื่องดำรงอยู่ของโลก แต่งานของพระคืองานค้นคว้าหาหัวใจนะ ถ้าค้นคว้าหาหัวใจของตัวเองเจอ ทำสมาธิสมาธิได้ แล้วเกิดปัญญาขึ้นมา วิปัสสนาขึ้นมา ภายใน ๓ เดือนนั้น พระปฏิบัติขนาดนี้ นี่เป็นเนื้อนาบุญของเราละ เราถึงได้สร้างบุญกุศล

เราทอดกฐินเพื่อให้พระนี้ได้ปัจจัย ปัจจัย เห็นไหม กฐินมีตั้งแต่บาตร มีตั้งแต่กอล มีทุกอย่าง เพื่อให้พระเป็นบริวาร ๘ เวลาพระออกธุดงค์นะ มีบริวาร ๘ ขอให้มีบาตรใบหนึ่งเถอะ บิณฑบาตขอให้มีข้าวตอกบาตร เวลาพระออกไปอยู่ป่า ฝ่าไปเกาะเกี่ยวกับกิ่งไม้ต่างๆ เวลาฝ่าขาดมีเข็ม มีด้าย ก็เย็บเอาสิ ปะเอา ผ้าของเราขาด บริวาร ๘ มีธรรมกรก ธรรมกรกคือเครื่องกรองน้ำ นี่อาหารอดได้ น้ำอดไม่ได้ เรามีธรรมกรกอยู่ที่ไหน น้ำที่ไหนเราก็กรองเอา เราก็เอามาฉันเอา

เห็นไหม ต้องสร้างพระให้เป็นผู้เข้มแข็ง ไม่ใช่สร้างพระให้เป็นผู้อ่อนแอ

เราทอดกฐิน ผ้าขาวให้พระตัด ให้เนา ให้เย็บ ให้ซ่อม ให้พระนี่ทำเป็นไง เวลาเราซื้อเครื่องยนต์กลไกเขา เราซ่อมบำรุงไม่เป็น เรามีความทุกข์มาก เพราะเราซื้อของเขามา เราต้องจ้าง

เขามารักษา แต่เวลาพระเราตัดเองก็ได้ เย็บเองก็ได้ ทุกอย่างในบริวาร ๘ พระสามารถทำเองได้หมด เห็นไหม พระเป็นผู้เข้มแข็ง

เวลาออกประพาศปฏิบัติ ออกไปป่าในเขา วัว โคอ่อน ปล่อยให้ลงไปในวัฏฏะ ปล่อยให้เข้าป่าเข้าเขาไปให้เลื้อยมันเอาไปกิน นี่พระก็เหมือนกัน ถ้าพระเราไม่มีความเข้มแข็ง เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปมันรักษาตัวเองไม่ได้ แต่ถ้าพระเราเข้มแข็งนะ มันจะรักษาตัวของมันเองได้

เรามีการทอดกฐิน เราฝึกในความสามัคคีในสงฆ์นั้น สงฆ์นั้นมีความสามัคคี สงฆ์นั้นตัดเย็บผ้าด้วยสงฆ์นั้น เย็บซ่อมด้วยสงฆ์นั้น สงฆ์นี้จะเข้มแข็งมาก ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา ต่างฝ่ายต่างเข้มแข็งนะ ศาสนานี้จะเข้มแข็งมาก แต่ถ้าภิกษุก็อ่อนแอ อุบาสก อุบาสิกาที่อ่อนแอ สิ่งที่อ่อนแอคืออ่อนแอจากหัวใจ

เรารื่นเริงบันเทิงไปกับโลกเขา เวลาจัดงานเร็นเริง มีสิ่งมหรสพต่างๆ อันนั้นเป็นเรื่องของ... แม้แต่เราถือศีล ๘ มหรสพสมโภชก็ไม่ให้ดูไม่ให้เล่นแล้ว แล้วเราไปจัดในวัดในวา นี่ทำให้คนอ่อนแอไปเพราะมันไปเร็นเริงทางโลก แต่มันไม่เร็นเริงในหัวใจ เพราะหัวใจมีแต่ความว่าหัวใจไม่มีความเข้มแข็ง หัวใจเลี้ยงตัวเองไม่ได้ ตัดเย็บจีวรตัวเองก็ไม่ได้ รักษาบริวารตัวเองก็ไม่ได้ สิ่งใดๆ ที่เกิดขึ้นถ้ามันชำรุดขึ้นไปเราก็คำรงชีวิตไม่ได้

เราเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง บิณฑบาตไปแล้วแต่เขาจะให้หรือไม่ให้มันเรื่องของเขา ถ้าเขาให้ขึ้นมา มีแต่ข้าวตอกบาตร เราก็มีเครื่องดำรงชีวิตแล้ว ดำรงชีวิตในโลกนะ เราตายไปนี่มันเป็นสมมุติ เวลาคนตายนี้ สมมุติว่าคนนี้ตายไป แต่หัวใจมันไม่เคยตาย หัวใจมันต้องไปเสวยภพเสวยชาติของมันตามอำนาจของมัน

ถ้าเราไม่กินการดำรงชีวิตของเรานั้นต้องตายไป แต่หัวใจไม่เคยตาย สิ่งที่ไม่เคยตายอันนี้ถ้าเราบำรุงรักษาขึ้นมาให้มันแข็งแรงขึ้นมา ถ้ามันแข็งแรงขึ้นมา หัวใจที่แข็งแรงอยู่ในร่างกายของภิกษุองค์ไหน อยู่ในร่างของอุบาสก อุบาสิกาคนไหน เขาจะไม่ตื่นตื่นไปกับกระแสโลกของเขา

โลกของเขา เขาสร้างสิ่งต่างๆ ให้สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ว่าเป็นเครื่องล่อ เป็นเหยื่อ แล้วถ้าจิตใจไม่เข้มแข็ง สิ่งใดเขาล่อก็ตามเขาไปหมด ตามเขาไปหมดนะ นี่อ่อนแอทั้งอุบาสก อ่อนแอทั้งอุบาสิกา อ่อนแอทั้งภิกษุ นั่น ถ้าภิกษุที่มีความเข้มแข็ง สิ่งนี้เป็นบ่วงของมาร รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร

สิ่งที่เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เราก็อยู่กับเขา เพราะเราเกิดมาจากโลก สิ่งนี้เกิดมาจากโลก แต่เราต้องเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นเครื่องดำเนินอย่างไร ถ้าสิ่งนี้เป็นเครื่องดำเนินอย่างไร เราถึงต้องเข้าใจ ถ้าอุบาสก อุบาสิกา มีความเข้มแข็ง เวลาเราซื้อของไปถวายพระ เราทอดกฐิน นี่เป็นผ้าขาว ผ้าขาว เพราะพระต้องเข้มแข็ง พระต้องตัดได้ พระต้องเย็บได้ พระต้องย้อมได้ พระต้องรักษาผ้าของพระได้ พระเข้าไปอยู่ในป่าในเขาไม่มีตลาดสินค้าให้ซื้อให้หา พระนั้นต้องตัดเอง เย็บเอง เนืองเอง ย้อมเอง ตัดอยู่ในป่านะ เวลาผ้าขาด

เพราะมันอยู่ในวินัย ถ้าผ้าครองขาด รุแท่เม็ดถั่วเขียวผ่านได้ ฟ้านั้นขาดครอง ขาดครอง หมายถึงว่าเราห่มผ้าที่ไรก็เป็นอาบัติปาจิตตีย์ทุกคราวๆ ไป ต้องปะ ต้องเนา ต้องชุน ไม่ให้ฟ้านั้นขาด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พระนี้มีความรอบคอบ ไม่ให้พระนี้ผ้าขาดแล้วห่มผ้าขาด ให้โยมเขาเห็น สิ่งนี้เป็นความเข้มแข็งของใจดวงนั้น ถ้าพระมีความเข้มแข็งอย่างนี้ สิ่งที่ว่า เป็นอาบัติปาจิตตีย์

แล้วผ้าก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าส่วนผสม ถ้าเป็นผ้าขาวนี่มันเป็นฝ้าย เป็นไหม เป็นเปลือกไม้ เป็นขนสัตว์ สิ่งที่เป็นขนสัตว์ เพราะสมัยพุทธกาล ผ้าบังสุกุล หมายถึงว่า ผ้าบังสุกุลที่ว่าเวลาเราบวชกัน ผ้าบังสุกุล ผ้าจีวร ประกอบไปด้วยเปลือกไม้ ป่าน ไหม ขนสัตว์ แต่ถ้าเป็นสิ่งผสมด้วย ไนลอนอย่างนี้ ทางภาษาภาคอีสานว่า ผสมยาง ผ้าผสมยาง นี้อธิษฐานไม่ขึ้น อธิษฐานไม่ขึ้นมันก็เหมือนกับผ้าขาด ผ้าขาดเหมือนที่ว่าขาดแค่เม็ดถั่วเขียวผ่านนี้ ห่มมันขาดครอง ขาดครองคือพระนั้นไม่มีผ้า

พระที่บวชนี้ปัจจัยเครื่องอาศัยนี้บริวาร ๘ บริวาร ๘ นี้ต้องสมบูรณ์ตลอด สิ่งใดวิการไป อาบัติเกิดขึ้นจากตรงนั้น อาบัติเกิดขึ้นจากตรงนั้นก็ทำให้เราทวนตาลำบาก เพราะมันเป็นความกังวล

แม้แต่ของเราสมบูรณ์ เราคิดถึงสิ่งใดใจมันยังส่งออกไปทั้งหมด แล้วใจมันย้อนกลับเข้ามา ย้อนกลับเข้ามาว่าเราผิดพลาดต่างๆ ผิดพลาดต่างๆ ความผิดพลาดนั้นทำให้ใจนี้ฟุ้งซ่านมาก สิ่งนี้ฟุ้งซ่านมาก เราถึงต้องทำสิ่งนี้ให้สมบูรณ์ แล้วสมบูรณ์สมบูรณ์กับใคร ถ้าไม่สมบูรณ์จากการกระทำของเรา ถ้าสมบูรณ์จากการกระทำของเรา เราสมบูรณ์ของเรา

ความผิดพลาดของคนอื่นทุกคนเห็นได้ ความผิดพลาดของเราถ้าเรามองเห็นความผิดพลาดของเรา เราจับความผิดพลาดของเรา คนอื่นจะเห็นความผิดพลาดของเรา ถ้าเราพยายาม

ค้นคว้าหาความผิดพลาดของเราไม่มีนะ ในหัวใจของเราไม่มีเจตนาทุจริตแม้แต่น้อย ในหัวใจของเราไม่มีเจตนาทุจริตแม้แต่จะไปต้องการของของใคร ในหัวใจของเราไม่ต้องการสิ่งต่างๆ ของในโลกนี้เลย แล้วมันจะมีสิ่งใดผิดพลาดล่ะ

สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกรรม ในเมื่อคนเกิดมา พระพุทธรูปไปตั้งที่อยู่ไหนก็แล้วแต่ คนบางคนก็ชมว่าสวย บางคนก็ตำหนิ เห็นไหม แม้แต่พระพุทธรูปตั้งอยู่เฉยๆ คนยังสรรเสริญ คนนิินทา แล้วนับประสาอะไรกับสัตว์โลกที่เกิดมาในโลกนี้ เห็นไหม นั่นเป็นเรื่องของกรรม เป็นเรื่องอำนาจวาสนาของวิญญูะ

แต่หัวใจดวงนั้น หัวใจดวงที่ว่าประพฤติปฏิบัติเข้ามาจากภายในหัวใจดวงนั้น เกิดขึ้นมาจากปัจจัย ๔ ปัจจัยเครื่องดำรงอาศัยนี้ นี่อาศัยเขาไป เหมือนกับดอกบัวเกิดจากโคลนตม แต่จะไม่กลับไปติดโคลนตมนั้นอีกเลย

เราก็เกิดมาจากโคลนตม เราก็เกิดมาจากวิญญูะ วิญญูะนี้มาไม่มีที่สิ้นสุด แล้วมาเริ่มต้นก่อนเข้าพรรษา พระมาประชุมกัน แล้วอยู่จำพรรษาขึ้นมา ครบ ๕ องค์ แล้วครบ ๕ องค์ออกพรรษา แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทอดกฐิน ทอดกฐินแล้วพระจะเปลี่ยนผ้า จะถ่ายผ้า ถ้าง่าย ผืนไหนเก่า เพราะถ้าห่มไปถึงปีหน้า ผ้าฝ้ายพอมันเปื่อย มันขาด มันขาดพร้อมกันทั้งผืน ถ้าง่ายมันขาด พระจะถ่ายผ้ากัน ถ่ายผ้าเสร็จแล้วจะออกวิเวก ออกไปในป่าในเขา

เวลาก่อนเข้าพรรษาก็มารวมประชุมกันเป็นสงฆ์ เวลาออกพรรษาแล้วก็ต่างคนต่างไปเพื่อค้นคว้าหาตัวเอง เพื่อค้นคว้าหา หาหัวใจของตัวเอง หน้าที่ของพระคือพยายามประพฤติปฏิบัติ พยายามค้นคว้าหาหัวใจของตัวเองให้ได้ ถ้าค้นคว้าหาหัวใจของตัวเองให้ได้ นั่นคือสมณะ สมณะคือจิตใจสงบ จิตใจสงบนี้ฤทธิวิเศษก็ทำได้ แต่เราเป็นพระ เราเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสชาพาราตบสเรื่องสมาบัติ ๘ อยู่แล้วว่าสิ่งนั้นไม่ใช่มรรค เพราะมันเป็นความสงบของใจเฉยๆ ถ้าจิตใจมันสงบขึ้นมา ถ้ามันเป็นปัญญาไปโดยธรรมชาติ อพาราตบสเขาเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว เขาเป็นไปไม่ได้ เพราะมันเป็นสิ่งที่เป็นจิตสงบเฉยๆ

แต่เวลาจิตสงบขึ้นมาแล้ว ทำสมาธิขึ้นมาแล้วต้องมีวิปัสสนา วิปัสสนาคือหัวใจที่มันเข้าไปค้นคว้า สิ่งที่เป็นความถึกลับของใจใจ ความถึกลับของใจเวลาใจสงบเฉยๆ มันไม่คิด มันอยู่ของมันโดยธรรมชาติของมัน แต่มันก็มีความอาลัยอาวรณ์นะ มันก็ต้องมีการเกิดและการตาย

เพราะการเกิดมานี้เกิดมาจากสมบัติ สมบัติเดิมคือการสร้างสมบารมีมามนุษย์สมบัติ ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามว่าตายแล้วต้องเกิด เกิดแล้วต้องตาย ใครจะเชื่อไม่เชื่อ มันเป็นความเชื่อ คือความรู้สึกของใจ แต่สัจจะความจริงมันเป็นแบบนี้ล้านเปอร์เซ็นต์

ล้านเปอร์เซ็นต์สภาวะแบบนี้ แต่กิเลสมันจะคัดค้านว่าคนเกิดคนตายจริง สมัยก่อนทำไมคนมี ๑๖ ล้าน เดียวนี้ทำไมคนมีถึง ๖๐ ล้าน ๗๐ ล้าน แล้วจะมีเป็นพันๆ ล้าน มันจะมีมากขึ้นไปมหาศาล เพราะจิตนี้มีมหาศาลเลย จิตนี้เวลามันเกิดมีมหาศาล จิตนี้มีอยู่โดยดั้งเดิมของมัน

บุพเพนิวาสานุสติย้อนอดีตชาติไปไม่มีวันที่สิ้นสุด แต่เพราะเราสร้างบุญกุศล หมุนไปในวัฏฏะ อานาจาสนาเกิดมาท่ามกลางพระพุทธศาสนา สิ่งที่ทำกลางพระพุทธศาสนานี้คือบุญกุศลของเรา แล้วพร้อมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ววางธรรมไว้ให้เราก้าวเดินให้อุบาสก อุบาสิกาก้าวเดิน ให้ภิกษุได้พยายามค้นคว้าหาตัวเองไป

เพราะมีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราถึงจะมีโอกาสขึ้นมาประพฤติกปฏิบัติ ถ้าไม่มีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราประพฤติกปฏิบัติก็ลุ่มๆ ดอนๆ เราเข้าใจว่าปฏิบัติ เรืองอาจกล้าหาญ เราว่าเรานี้เก่งกล้ามหาศาล เราทำความเข้าใจได้ แต่ถ้าลมหายใจขาดตายเดี๋ยวนั้นมันจะรู้เลยว่า เราก็ต้องมาติดอยู่ในวัฏฏะ ติดอยู่ในภพของสิ่งที่ว่าจิตนั้นไปเกิดในสถานะไหน ถ้าจิตสงบนี้ไปเกิดเป็นพรหม มันก็จะไปเกิดบนพรหมนั้น มันจะไปนั่งงกๆ เงินๆ อยู่ตรงนั้นไป

แต่ถ้ามันมีวิปัสสนาเข้ามาในหัวใจ มันทำลายกิเลสหมดออกไปจากใจ การตายและการเกิดเห็นใหม่ พระอรหันต์จะอยู่สักก็ก็ไปได้ เพราะอะไร เพราะมีอิทธิบาท ๔ จิตตะ วิมังสา จิตนี้มันเคลื่อนไป มันเห็นความเคลื่อนไปของจิต จิตมันจะตายนี้มันเคลื่อนออกจากร่างกายอย่างไร มันหุดตัวมันเข้ามาจากความรับผิดชอบอย่างไร มันจะเกิดตายอย่างไร มันเห็นสภาวะแบบนี้ แล้วจิตตะ จิตตะคือตัวจิต วิมังสาคือการใคร่ครวญของมันอยู่ มันจะไปไหนละ จิตมันจะไปไหน ก็จิตมันอยู่กับเราอยู่อย่างนี้ แล้วมันจะไปเกิดไปตายที่ไหน

การตายนี้ถึงเป็นสมมุติใจ วัฏฏะมันมาจบกันตรงนี้ ถ้าวัฏฏะจบกันตรงนี้ นี้เราทอดกฐินกันก็เพราะเหตุนี้ เหตุเพื่อการสร้างบุญบารมีของเรา ถ้าเราสร้างบุญบารมีของเรา การเกิดและการตายก็ขอให้มันมีอานาจาสนา ให้มีบุญกุศลอันนี้ให้เป็นสิ่งที่พาจิตนี้เกิดขึ้นมาให้มีสถานะที่มี

ความสุขพอสมควรในจิตของเรา จิต จิตในแต่ละสถานะของภพชาติไหนก็ให้มันเกิดขึ้นมาในสถานะของภพชาติ นั้น ภพชาติ นั้นนะ

เวลาครูบาอาจารย์เราฟื้นฟูศาสนา ฟื้นฟูศาสนาเพื่ออะไรล่ะ? ก็ฟื้นฟูศาสนาเพื่อความเข้มแข็งของภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา เข้มแข็งขึ้นมาเพราะทุกคนรักษาตัวเองรอดได้ พระก็รักษาตัวของพระรอด อุบาสกก็รักษาตัวของอุบาสกรอด อุบาสิกาที่รักษาตัวของอุบาสิการอด รักษาตัวรอด แต่ภพแต่ชาติไป

แต่เวลาภิกษุ เห็นไหม รักษาชีวิตรอดขึ้นมาได้ จากชีวิตหนึ่งนะ แล้วถ้ารักษาหัวใจรอดพ้นจากกิเลสไปได้อีกนะ สิ่งนี้จะเป็นบุญกุศลมหาศาลเลย บุญกุศลมหาศาลเพราะมันจะเข้าใจตามวิญญูะ เห็นสัตว์โลกนะมันเคลื่อนไปตามวิญญูะแล้วมันสลดสังเวช นี่ปลงกรรมสังเวช กรรมสังเวช คือความสลดของใจที่มันรู้มันเห็น แล้วสิ่งนี้มันต้องเวียนไปตามวิญญูะอย่างนั้น มันสังเวชมาก

แต่คนตาบอดมันไม่เห็น คนตาบอดมันอหังการ มันบอกว่าสิ่งนั้นไม่มี สิ่งนั้นเป็นไปไม่ได้ สิ่งนี้เกิดตายขึ้นมาตามธรรมชาติของมันแล้วมันจะหมดไปตามธรรมชาติของมัน แต่ความทุกข์ที่ใจทุกคนทุกข์มาก ทุกข์โดยไม่ต้องบอกใคร มันก็ทุกข์ คนมั่งมีศรีสุขก็ทุกข์ คนจนทุกข์จนเจ็บใจก็ทุกข์ เพราะทุกข์นี้เป็นอริยสัจ มันเป็นความจริง มันเป็นความจริงอันหนึ่ง ถ้าเรายอมรับความจริงอันนี้ แล้วเราพยายามจะค้นคว้าอันนี้ เราถึงจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาเราเป็นอุบาสก อุบาสิกา ที่เราจะจรจรโลงศาสนา เพราะศาสนานี้เป็นเนื่อานบุญของโลก แล้วถ้าไม่มีพระสงฆ์ ไม่มีสงฆ์ประชุมกัน เราจะทอดกฐินได้อย่างไร เราจะทอดกฐินได้ต่อเมื่อสงฆ์ ๕ องค์ขึ้นไปประชุมกัน นี่เป็นองค์กรของสงฆ์เกิดขึ้น มันเข้มแข็งอย่างนี้ ไม่มีอะไรเลย แต่พระรวมตัวขึ้นไปตั้งยุติขึ้นมาเป็นวินัยกรรมแล้ว สิ่งที่เป็นวินัยกรรมนั้น นี่สังฆะเกิดขึ้น สิ่งนี้สังฆะเกิดขึ้นมันจะฝังไปในกรรมวินัยไป

กรรมวินัย เห็นไหม เวลาเราทอดกฐิน พระสงฆ์จะจากที่ไปโดยที่ไม่ต้องบอกลา มันยกเว้นอาบัติหลายข้อ ถึง ๑ ปีมีโอกาส ๑ เดือน มีโอกาส ๑ เดือนคือเราได้ทอดกฐินหนหนึ่ง แต่ถ้าเราจะทำบุญโดยปกติมันทำบุญได้ตลอดไป สิ่งนี้ตลอดไปทำบุญอะไรก็ได้ บุญมันถึงไม่เท่ากัน สิ่งที่ไม่เท่ากันในบุญกุศล สิ่งนี้มีบุญมหาศาล

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกการทำบุญที่เป็นบุญมหาศาลคือทำบุญกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนึ่ง ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มี ก็พระอัครสาวก พระอรหันต์ พระอนาคามี พระต่างๆ ลงมา ถ้าไม่มีใครแล้วให้คิดถึงสังฆะ ให้คิดถึงสงฆ์ที่รวมตัวกัน ให้สังฆทานขึ้นมา

แต่นั่นมันเป็นสงฆ์ มันเป็นสังฆะ มันเป็นวินัยกรรม มันเป็นกฐิน กรานกฐินที่จะต้องให้พระหาปัจจัย ๔ คือส่งเสริมให้พระนี้พร้อมที่จะออกรบ พระนี้รวมตัวกัน คั่นคว่า ขณะที่หยุด คือหยุดภายใน ๓ เดือน คั่นคว่าหาตัวเองเจอใหม่ ออกพรรษาแล้ว ในเมื่อยังไม่เจอ ยังคั่นคว่าไม่ได้ ก็ออกวิเวก ออกคั่นคว่าหาต่อไป

ทำไมพระเจ้าพิมพิสารบอกกับเจ้าชายสิทธัตถะว่า “ถ้าประพฤติปฏิบัติแล้วได้ธรรม ขอให้มาสั่งสอนด้วย” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับไปสอนพระเจ้าพิมพิสาร พระเจ้าพิมพิสารเป็นพระโสดาบันขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน พระเราเป็นนักรบ พระเราเป็นผู้ที่รบกับกิเลส พระเราเป็นผู้ที่รบคั่นคว่าหาธรรมมาเพื่อจะให้ธรรมเป็นธรรมในหัวใจของเรา ถ้าเป็นธรรมในหัวใจของเรา เป็นธรรมส่วนบุคคล เป็นธรรมของพระองค์นั้น ไม่ใช่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ปรินิพพาน ไปแล้ว ผู้พระไตรปิฎกคือกิริยาธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ ถ้าเราจำมา เราพยายามจำมา เราก็อ่ปี่มา มันก็จะเป็นอย่างที่ไปโกงสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นของเรา มันจะไม่ใช่ความจริง ไม่ใช่ความจริงเลย เพียงแต่ใจมันเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ มันเป็นการสร้างสัญญาอารมณ์ สร้างความรู้สึกอันนั้นขึ้นมา มันว่าสิ่งนี้เป็นธรรม เป็นธรรม

เวลามันตายไป มันจะรู้เลยสิ่งที่เป็นธรรม เป็นธรรม เชื่อใจสิ่งที่มันอยู่ในหัวใจ มันจะแสดงตัวออกมา แล้วมันจะเห็นว่ามันอยู่ในวิภูละไหน มันอยู่ในภพไหน มันอยู่ในวิถีไหน ในเมื่อมันจำขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา แต่ถ้ามันกล่าวคู่ มันตกรนกอเวจินั้น มันเป็นเพราะมันกล่าวคู่ มันบิดเบือนธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถ้าเป็นธรรมของเรา เราจะรู้ของเรา เราจะเห็นของเรา

นักบรรบอย่างนี้ แล้วศาสนาเจริญอย่างนี้ แล้วเอามาเผยแพร่ สิ่งที่เคยเผยแผ่ถึงบอก ธรรมอยู่ในหัวใจของครูบาอาจารย์เป็นสิ่งที่ชีวิตสามารถจะเข้าไปในใจได้ สิ่งทีกระเทือนหัวใจของเรา ธรรมในพระไตรปิฎก เรา ก็เลศเป็นคนทีเลือกเอง คั่นคว่ำเอง คัดลอกเอง มันไม่มีการสะเทือนใจ มันสงวน ก็เลศมันสงวนตัวเรา มันไม่ต้องการให้กระเทือนตัวเรา เราถึงพอใจอ่านหนังสือ พอใจ คั่นคว่ำเพราะหนังสือมันว่าเราไม่ได้

แต่ครูบาอาจารย์นี่คอยจี คอยจีเรา จีให้เราเห็นโทษของกิเลส เราถึงไม่ชอบครูบาอาจารย์ เพราะครูบาอาจารย์คอยตำหนิติเตียนเรา เราว่าอย่างนั้นนะ แต่คือการติเตียนกิเลส กิเลสในหัวใจของเรา ครูบาอาจารย์ไม่ได้ติเรา ครูบาอาจารย์ติกิเลสในหัวใจของเราต่างหาก แต่กิเลสมันไม่พอใจ กิเลสมันพยายามปกป้องมัน แล้วกิเลสมันอหังการว่าสิ่งใดๆ ก็ไม่มี สิ่งใดๆ ก็เป็นไปไม่ได้

นั่นเรื่องของโลกนะ ถ้าเรื่องของธรรมสิ่งใดๆ ก็แล้วแต่มันมีเหตุมีผล มีสิ่งตรงกันข้าม สิ่งที่ไม่มันอาจจะมิกี้ได้ สิ่งที่มีมันอาจจะไม่มีก็ได้ อาจจะนะ อาจจะเพราะไม่มีใครเคยเห็นมันเลย แต่ถ้าเราคั่นคว่ำเห็นจริงของเรา “อาจจะ” ไม่ได้ ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น อย่างนั้นอย่างเดียว นี่คือสัจธรรมความจริง

อริยสัจไม่ใช่สิ่งที่สมมุติ อริยสัจ สิ่งทีเหนือสมมุติทั้งหมด แล้วมันเกิดในหัวใจของเรา แล้วเราจะไปตีเนตั้นกับสิ่งใดๆ ทีมันเป็นสมมุติโลกนี้ทั้งหมดเลย นี่ธรรมในหัวใจของครูบาอาจารย์เรา ถึงจะจีเข้ามาทีใจดำของเราได้ ชำระกิเลสของเราได้

นี่สงฆ์รวมตัวกัน แล้วเราจะทอดกฐินนะ ถ้าเราทอดกฐินนี้แล้วจะเป็นบุญกุศลของเรา ถึงจะเริ่มต้นให้ทอดกฐิน เอวัง